

Mandat for Prosess21

Utgangspunkt for arbeidet

Parisavtalen, deltakelse i det europeiske kvotesystemet og Stortingets beslutning om at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050, vil være viktige rammer for prosessindustriens utvikling fremover.

Industrien har flere roller å spille i overgangen til lavutslippssamfunnet. I tillegg til å redusere egne utslipp bidrar prosessindustrien til det grønne skiftet ved å levere materialer, teknologier og løsninger som muliggjør utslippsreduksjoner i andre virksomheter og sektorer både i Norge og internasjonalt.

Omfanget av de mange utslippsreduksjoner som allerede er gjennomført i norsk prosessindustri gjennom de siste 25 årene, har betydning for hvilke muligheter som finnes i industrien for utslippsreduksjoner fremover. Ytterligere utslippskutt kan i større grad enn tidligere kreve utvikling av ny teknologi og nye løsninger, og i mindre grad forventes å skje gjennom skrittvis forbedringer i teknologi og effektiviseringstiltak.

Prosessindustrien kan flytte på seg dersom utslipp i Norge prises vesentlig høyere enn i andre land. Vi bør unngå at norsk industri relokaliseres til land med en mindre ambisiøs klimapolitikk.

Dette danner bakgrunnen for etableringen av forumet Prosess21.

Mandat

Hovedoppgaven for Prosess21 er å gi strategiske råd og anbefalinger om hvordan Norge best kan få til en utvikling i retning av minimale utslipp fra prosessindustrien i 2050 og samtidig legge til rette for at virksomheter i prosessindustrien har bærekraftig vekst i denne perioden. Forumet skal ha oppmerksomhet om både utslipp fra norsk prosessindustri og hvordan denne industrien bidrar indirekte til utslippsreduksjoner i andre virksomheter og sektorer i Norge og internasjonalt. Hovedoppgaver for forumet er å vurdere

1. hvordan den samlede virkemiddelbruken, inkl. forskningsinnsatsen og annen innovasjonsfremmende aktivitet som angår prosessindustrien, kan innrettes for å oppnå de langsiktige klimamålene på en effektiv måte,
2. kostnader ved forslag til nye, eller endringer i eksisterende, FoU-programmer eller andre virkemidler, konsekvensene for prosessindustrien og virkninger på utslipp av klimagasser i Norge og internasjonalt, og
3. hva som bør nedprioriteres ved forslag som krever økte bevilgninger.

Prosess21 søker å bygge videre på den positive samhandlingen som oppsto i forbindelse med utarbeidelsen av Veikartet for prosessindustrien. Forumet skal styrke samhandlingen mellom kompetansemiljøene i og rundt industrien og de ulike offentlige virkemiddelaktørene. Videre skal forumet bidra til en dynamisk diskusjon om størrelsen og sammenhengen på relevante virkemidler og andre relevante initiativ. Forumet skal også se på hvordan dagens offentlige innsats kan brukes smartere.

Forumet skal belyse sentrale trekk ved norsk prosessindustri og vurdere barrierer og fortrinn for en bærekraftig utvikling av denne industrien med videre vekst og reduserte utslipp.

Bidraget fra norsk prosessindustri inn mot lavutslippsamfunnet skal ses i et bredt perspektiv. Forumet skal se på punktutslipp fra norske prosessindustrieanlegg, spredning av lavutslipps-teknologi og -løsninger ut over egen virksomhet, leveranser til andre virksomheter og sektorer i og utenfor Norge som direkte eller indirekte bidrar til utslippsreduksjoner, gjenbruk og bærekraftig bruk av ressurser og bærekraftige forretningsmodeller (ikke nødvendigvis en uttømmende liste). Forumet skal ha som utgangspunkt at utslippsreduksjoner i norsk prosessindustri ikke skal skje som følge av at utslipp flyttes til land med mindre ambisiøs klimapolitikk (karbonlekkasje).

Når prosessindustrien skal bidra videre inn mot lavutslippsamfunnet, kan det være nødvendig å utvikle helt ny teknologi og andre bærekraftige løsninger. Utviklingsløpene kan være tids- og kostnadskrevende og ha betydelig risiko. Forumet skal gi en god beskrivelse av risikoen ved å følge enkelte teknologiutviklingsløp, og forskningsinnsatsens bredde skal diskuteres i denne sammenhengen.

Organisering

Virkemiddelapparatet utgjør i felleskap sekretariat. Dette inkluderer Norges forskningsråd (leder), Gassnova, Innovasjon Norge, Enova og Miljødirektoratet. NFD og KLD deltar i arbeidet som observatører i styringsgruppen.

Det oppnevnes en bredt sammensatt styringsgruppe for forumet, bestående av representanter fra industrien, academia, partene i arbeidslivet. Det er viktig at forumet har en sterk forankring i norsk industri, og at industribedriftene selv har et sterkt eierskap til arbeidet.

Strategiarbeidet skal gjennomføres som en inkluderende prosess. Forumet må sørge for å få innspill og synspunktet fra virkemiddelapparatet, berørte miljøer og aktører, og bidra til offentlig interesse og åpenhet om arbeidet i Proses21. Forumet kan vurdere å holde seminar, levere delrapporter, nedsette arbeidsgrupper eller lignende for å bidra til dette.

Styringsgruppen for Proses21 må sørge for en god avgrensning mot andre tilstøtende 21-prosesser og andre relevante initiativ, og samarbeide godt med andre initiativ der det er relevant.

Sluttprodukt

Styringsgruppen skal sammenfatte sitt arbeid i en rapport til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) innen 1. mai 2021. Rapporten skal svare på mandatets oppgaver og gi strategiske råd og anbefalinger om hvordan Norge best kan få til en utvikling i retning av minimale utslipp fra prosessindustrien i 2050 og samtidig legge til rette for at virksomheter i prosessindustrien har bærekraftig vekst i denne perioden.

Ytterligere rapportering og milepæler vil konkretiseres nærmere i dialog mellom NFD og styringsgruppen.

Tidshorisont

Forumets arbeid skal evalueres etter tre år, og eventuell videreføring vurderes på dette grunnlag.